

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudkyň Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Daniely Menclové ve věci

žalobce: **Ústecké šrouby, z. s.**, IČO: 04316509,
sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem,
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.,
sídlem Na Výsledku I 1523/3, 140 00 Praha,

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**,
sídlem Vršovická 1442/65, 100 00 Praha,

za účasti osob
zúčastněných na
řízení:

I. DIAMO, státní podnik, IČO: 00002739,
sídlem Máchova 201, 471 27 Stráž pod Ralskem,
zastoupený advokátem Mgr. Jakubem Kučerou,
sídlem Masarykova 827/64, 400 01 Ústí nad Labem,

II. Statutární město Ústí nad Labem,
sídlem Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2021, č. j. MZP/2020/530/1785,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

III. Osoby zúčastněné na řízení I. a II. **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ve znění jejího doplnění ze dne 14. 5. 2021 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2021, č. j. MZP/2020/530/1785, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 9. 9. 2020, č. j. KUUK/130906/2020 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím krajský úřad podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZOPK“) povolil právnické osobě Palivový kombinát Ústí, státní podnik, sídlem Hrbovická 2, 403 39 Chlumec (nyní zaniklé fúzi v podobě sloučení – právní nástupce DIAMO, státní podnik, tedy osoba zúčastněná na řízení I.), výjimku ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů při provádění a užívání stavby „Jezero Milada – Rekreační území východ“ (dále jen „předmětná stavba“) umístěné na pozemcích v k. ú. Tuchomyšl, Vyklíče a Roudníky, konkrétně pak zákazů rušit, zraňovat, usmrcovat jedince druhů mravenec (*Formica* sp.), prskavec (*Brachynus crepitans*), prskavec (*Brachynus explodens*), čmelák (*Bombus* sp.), ropucha obecná (*Bufo bufo*), slepýš křehký (*Anquis fragilis*), skokan skřehotavý (*Pelophylax ridibundus*), čolek obecný (*Triturus vulgaris*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*, evropsky významný druh), užovka obojková (*Natrix natrix*), bukač velký (*Botaurus stellaris*, evropsky významný druh), bukáček malý (*Ixobrychus minutus*, evropsky významný druh), chřástal vodní (*Rallus aquaticum*, evropsky významný druh), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*, evropsky významný druh), pisík obecný (*Actitis hypoleuco*), rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*), slavík modráček střeoevropský (*Luscinia svecica cyanecula*), sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*, evropsky významný druh), a nebo ničit, poškozovat vývojová stádia těchto druhů nebo jimi užívaná sídla, a to z důvodu převažujícího veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody. Výjimka byla povolena za splnění šesti podmínek. Žalobce současně navrhl, aby soud zrušil prvostupňové rozhodnutí a uložil žalovanému povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě konstatoval, že výrok prvostupňového rozhodnutí je nepřezkoumatelný, neboť není nijak odůvodněno, proč je u všech zvláště chráněných druhů povoleno rušení, zraňování i usmrcování, a to nejen pro provádění stavby, ale i pro její užívání. Žalobce dodal, že pokud bylo podle odůvodnění v prostoru záměru nalezeno několik jedinců zvláště chráněných druhů plazů a skokana skřehotavého, při odstraňování porostů se předpokládá usmrcení několika jedinců, přičemž celková populace je odhadována na 1 až 10 jedinců, znamená to, že záměrem bude dotčena a potenciálně usmrcena celá populace zvláště chráněného druhu v předmětném území. Obdobně nepřezkoumatelné jsou i výjimky vztahující se k druhům chráněným evropským právem jako např. chřástal vodní s tím, že by mohl být proveden záchranný transfer.
3. Dále žalobce namítal, že nebylo odůvodněno, proč byla výjimka povolena na dobu neurčitou. Neomezená platnost výjimky bez možnosti jejího přezkumu není žádným způsobem odůvodněna a vzhledem k nejistotě týkající se frekvence používání přístaviště, je neomezená platnost výjimky v rozporu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

4. Žalobce uvedl, že nebyl splněn zákonný požadavek neexistence jiného uspokojivého řešení, přičemž správní orgány se jiným uspokojivým řešením ve vztahu k veřejným zájmům ani nezabývaly, a proto je napadené rozhodnutí v tomto ohledu nepřezkoumatelné. Správní orgány rezignovaly na posouzení jiného uspokojivého řešení a nekriticky přejaly tvrzení žadatele (osoba zúčastněná na řízení I.), který se neexistenci jiného uspokojivého řešení ve vztahu k veřejným zájmům nevěnoval. Doplnil, že povinnost prokázat neexistenci jiného uspokojivého řešení vychází z článku 16 odst. 1 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále jen „směrnice“). Za účelem jednotného výkladu směrnice vydala Komise Evropské unie Metodický dokument k přísné ochraně živočišných druhů v zájmu Společenství podle směrnice o stanovištích 92/43/EC – Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC (dále jen „metodika“). Podle uvedeného metodického dokumentu musí správní orgány při posuzování neexistence jiného uspokojivého řešení nejprve vyjasnit, k čemu se má jiné řešení vztahovat, přičemž by se správní orgány měly zabírat třemi otázkami – Jaký problém či konkrétní situaci je třeba vyřešit? Existují jiná řešení? Pokud ano, vyřeší tato jiná řešení problém či konkrétní situaci, kvůli nimž je usilováno o výjimku? K první otázce žalobce uvedl, že je nutno zkoumat existenci jiného uspokojivého řešení ve vztahu k veřejnému zájmu, nikoliv ve vztahu ke konkrétnímu záměru. Ve vztahu ke konkrétnímu záměru téměř nikdy jiné uspokojivé řešení existovat nebude, neboť záměr je projektován dle konkrétní lokality, do které ho žadatel hodlá umístit. Žalobce pokračoval, že neexistence jiného uspokojivého řešení musí být posuzována velmi přísně, přičemž udělení výjimky je až poslední možností. Vzhledem k tomu, že správní orgány neurčily a neindividualizovaly veřejný zájem, který má být realizací záměru naplněn, nebylo možné zkoumat existenci jiného uspokojivého řešení. Žalobce dodal, že veřejné zájmy uváděné žadatelem mohou být naplněny prostřednictvím jiných uspokojivých řešení – zajištění činností souvisejících se správou jezera a s ochranou a záchranou zde se pohybujících osob, by mohlo být uspokojivě zajištěno vybudováním přístaviště se dvěma kotvícími místy, a nikoliv s dvaceti.
5. Žalobce sdělil, že veřejný zájem na realizaci záměru nebyl určen ani individualizován. Nebyly blíže specifikovány rozvojové cíle, které by měly tvořit veřejný zájem v této věci, ani konkrétní části strategických dokumentů, ze kterých vyplývají, a proto je napadené rozhodnutí v tomto ohledu nepřezkoumatelné. Dodal, že skutečnost, že záměr je v souladu s koncepčními i územně plánovacími dokumenty, je podmínkou pro jeho realizaci, netvoří však sama o sobě veřejný zájem. Individualizován nebyl ani veřejný zájem na ochraně zvláště chráněných druhů a zároveň chybí posouzení, zda existují jiné veřejné zájmy na nerealizaci stavebního záměru. Tudíž nemohlo proběhnout jejich vzájemné poměřování. Stejně tak absenteje posouzení, zda existují jiné veřejné zájmy na nerealizaci záměru. Žalobce podotkl, že vzhledem k tomu, že správní orgány neprovedly určení ani individualizaci veřejných zájmů, neidentifikovaly ani jejich jádro a periferii. Dodal, že prvostupňový orgán neuvedl, na základě jakých úvah dospěl k závěru, že v daném případě převažuje veřejný zájem na realizaci záměru.
6. V doplnění žaloby žalobce namítal nepřezkoumatelnost úvahy neovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu. Žalobce podotkl, že podle metodiky měla předmětná úvaha zahrnovat dva stupně, a to zaprvé určení stavu ochrany populací druhu v jeho přirozeném areálu rozšíření v dotyčném členském státě a zadruhé vyhodnocení dopadu odchylky na dotyčnou populaci nebo populace. Prvostupňový orgán u druhů chráněných právem EU první část posouzení vůbec neprovedl. Druhou část posouzení prvostupňový Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

orgán sice částečně provedl, ale jeho závěry jsou nepřezkoumatelné. V prvostupňovém rozhodnutí je uvedeno, že „*Omezení fauny bude záležet na frekvenci používání přístaviště*“, aniž by se prvostupňový orgán jakkoliv blíže zabýval frekvencí používání či stanovil podmínky pro její omezení tak, aby nemohlo dojít k ovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu.

7. Žalobce konstatoval nepřezkoumatelnost legitimního očekávání žadatele, když prvostupňový orgán zahrnul do své úvahy legitimní očekávání žadatele, které nevzniklo. Prvostupňový orgán žádným způsobem nevysvětlil, jak by předchozí správní rozhodnutí v této věci zrušené soudem mělo zakládat legitimní očekávání žadatele. Skutečnost, že žadatel kdysi získal již neplatnou výjimku pro realizaci záměru v jiném rozsahu nemůže zakládat legitimní očekávání v novém řízení o jiném záměru, zvláště pokud po celou dobu vystupují ostatní účastníci řízení proti vydání výjimek a členové žalobce opakovaně své výhrady uvedli i na několika schůzkách se zástupci žadatele.
8. Ke kritériím poměrování veřejných zájmů žalobce poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 As 65/2012-161.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl soudu, aby žalobu zamítl pro nedůvodnost. Dále uvedl, že žalobcem uplatněné žalobní námitky se z většiny shodují s námitkami, které uplatnil již ve správním řízení, přičemž správní orgány se s uvedenými námitkami již řádně vypořádaly. Žalovaný proto odkázal na odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí. Žalovaný konstatoval, že povolení výjimky ze zákazů bylo povoleno pro záměr výstavby i jeho provoz, a to z důvodů možných negativních vlivů na jednotlivé živočichy či skupiny živočichů, které jsou podrobně popsány v části IV. odůvodnění napadeného rozhodnutí. Otázkou naplnění zákonných předpokladů pro povolení výjimek ze zákazů dle § 56 ZOPK u zvláště chráněných druhů včetně druhů evropsky významných se prvostupňový orgán podrobně zabýval v částech IV. a V. odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a s námitkami tohoto typu se pak vypořádal v části VIII. prvostupňového rozhodnutí. Dále uvedl, že se s prvostupňovým orgánem shoduje ve vyhodnocení velmi nízké intenzity negativního zásahu realizace záměru, a to s ohledem na charakteristiku biotopů zvláště chráněných druhů, jejich bionomie a stavu populace, a proto považuje předmětný záměr za akceptovatelný. Žalovaný zdůraznil, že žalobce bude vždy považovat argumentaci správních orgánů k pozitivnímu výroku rozhodnutí za nedostatečnou, avšak vzhledem k předmětu řízení, jímž je živá příroda, nelze posuzovat celou záležitost pouze šablonovitě, ale je nutné ji posuzovat individuálně. Vzhledem k nízké intenzitě a v kontextu skutečnosti, že se jedná o nově vytvořené biotopy (v rámci sanace a rekultivace důlní činnosti), lze považovat předpokládané užívání předmětné lokality lidskou populací za nejméně konfliktní. Žalovaný podotkl, že účastníci mohli ve správním řízení navrhnout provedení důkazů, avšak vyjma negativního vyjádření takovéto návrhy v tomto řízení absentují.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení I. k žalobě

10. Osoba zúčastněná na řízení I. soudu sdělila, že předmětná stavba probíhá v souladu s platnou projektovou dokumentací i v souladu s platným stavebním povolením. Osoba zúčastněná na řízení I. byla zhotovitelem již vyzvána k dílčímu převzetí kotviště i jednotlivých dokončených kotvicích břehových prvků po celém obvodu jezera. Podotkla,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

že při realizaci předmětné stavby je zajištěn biologický dozor, který dohlíží na plnění všech podmínek uvedených v prvostupňovém rozhodnutí.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení II. k žalobě

11. Osoba zúčastněná na řízení II. se k podané žalobě nijak nevyjádřila.

Posouzení věci soudem

12. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný soudu do dvou týdnů od doručení výzvy nesdělili svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
13. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Na tomto místě soud považuje za nutné zdůraznit, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu v rámci správního soudnictví je ovládána koncentrační zásadou a veškeré žalobní body musí být ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s. uplatněny ve lhůtě stanovené pro podání žaloby, tedy ve lhůtě dvou měsíců ode dne oznámení napadeného rozhodnutí (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Námitku nepřezkoumatelnosti úvahy o neovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu žalobce uplatnil poprvé až v doplnění žaloby ze dne 14. 5. 2021. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobou napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 4. 2. 2021, byla tato námitka uplatněna až po marném uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby. Soud v případě této námitky neseznal, že by rozvíjela jiný, včas uplatněný žalobní bod. Proto se soud touto námitkou nemohl zabývat.
15. Soud předesílá, že v projednávané věci již jednou předcházející rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2016 společně s rozhodnutím Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 29. 6. 2016 zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Zdejší soud rozsudkem ze dne 12. 9. 2019, č. j. 15 A 60/2017-67, zrušil rozhodnutí žalovaného a Krajského úřadu Ústeckého kraje pro nepřezkoumatelnost v podobě nesrozumitelnosti, jelikož výrok rozhodnutí neobsahoval prostorové vymezení účinností výjimky ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů při provádění a užívání stavby. Dále bylo rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z něj nebylo patrné, jak navrhovatel dospěl k okruhu druhů živočichů, ve vztahu k nimž žádal o povolení výjimky, k čemuž soud doplnil, že řízení o výjimce může být zahájeno i z úřední povinnosti, a že správní orgány musí bdít nad úplností výčtu druhů zvláště chráněných živočichů, ke kterým se má předmětná výjimka vztahovat. Soud zrušil uvedené rozhodnutí i pro nezákonnost, kterou spatřoval v tom, že správní orgány rezignovaly na prověření neexistence jiného uspokojivého řešení k záměru, který byl důvodem pro podání žádosti o povolení výjimky.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

16. Soud konstatuje, že žalobní námitky spočívají v tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v široké řadě důvodů, ke kterým se soud postupně vyjádří na následujících řádcích rozsudku. Soud podotýká, že odvolání, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí bylo toliko blanketní, a tudíž těžiště odůvodnění povolení výjimky ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů při provádění a užívání předmětné stavby obsahuje prvostupňové rozhodnutí. Soud dodává, že s ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení tvoří prvostupňové a napadené rozhodnutí jeden celek a jako jeden celek je soud přezkoumal.
17. Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Podle názoru soudu je rovněž třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů rozhodnutí či pro jeho nesrozumitelnost skutečně toto rozhodnutí nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64); taková situace však v projednávané věci nenastala. Zdejší soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností netrpí. Soud podotýká, že prostý nesouhlas žalobce s odůvodněním napadeného rozhodnutí nezakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, ať už pro nedostatek důvodů, nebo nesrozumitelnost. Výhrady žalobce podle názoru soudu představují především nesouhlas s věcnými závěry žalovaného.
18. Žalobce v žalobě konstatoval, že výrok prvostupňového rozhodnutí je nepřezkoumatelný, neboť není nijak odůvodněno, proč byla výjimka povolena nejen pro provádění stavby, ale i pro její užívání. Žalobce dodal, že pokud bylo podle odůvodnění v prostoru záměru nalezeno několik jedinců zvláště chráněných druhů plazů a skokana skřehotavého, při odstraňování porostů se předpokládá usmrcení několika jedinců, přičemž celková populace je odhadována na 1 až 10 jedinců, znamená to, že záměrem bude dotčena a potenciálně usmrcena celá populace zvláště chráněného druhu v předmětném území. Obdobně nepřezkoumatelné jsou dle žalobce i výjimky vztahující se k druhům chráněným evropským právem jako chrástal vodní.
19. Soud sděluje, že prvostupňový orgán povolení výjimky ve vztahu k užívání stavby neodůvodnil přímo v podobě části odůvodnění věnující se toliko výhradně fázi provozu stavby. Nicméně odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je koncipováno tak, že prvostupňový orgán se zabíral vlivem povolení výjimky ve vztahu k jednotlivým zvláště chráněným druhům živočichů, přičemž v rámci tohoto hodnocení podle druhů živočichů prvostupňový orgán hodnotil i důsledky pro zvláště chráněné druhy živočichů ve fázi provozu stavby. Např. ve vztahu k ropuše obecné, skokanu skřehotavému a čolku obecnému prvostupňový orgán na str. 7 uvedl: „*Uvedení obojživelníci se nacházejí běžně v okolí lidských staveb, budou negativně ovlivněni fází odstranění porostu a výstavby, kdy může docházet k přímému rušení jedinců v blízkosti přístaviště při terénních zásazích v litorální zóně, či v jejich individuální neúmyslné likvidaci; dočasná ztráta části stanoviště (dojde k likvidaci části biotopu výstavbou přístupových chodníků, trvalá ztráta původního stanoviště je vzhledem k malému rozsahu nevýznamná), fáze provozu může znamenat rušení jedinců v blízkosti přístaviště; z již provozovaných obdobných mol jsou zkušenosti s běžným výskytem obojživelníků a dokonce využíváním stavebních prvků ke slunění, a dalším aktivitám a molo by tak nepředstavovalo pro obojživelníky žádnou zátěž. Po sukcesy zasaženého okolí dojde k*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

opětovnému osídlení lokality těmito druhy.“ (Podtržení doplněno soudem.) Z citované části prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že povolení výjimky ve vztahu k užívání předmětné stavby bylo výslovně odůvodněno tím, že i v rámci užívání stavby by mohlo docházet k rušení chráněných živočichů a z odůvodnění vyplývá, že by mohlo s ohledem na okolnost, že uvedení živočichové budou stavbu užívat, k jejich zraňování či usmrcení v důsledku běžného provozu zařízení. Soud dodává, že povolení výjimky i pro dobu užívání stavby je tak zcela logické a nutné.

20. Dále se prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí vždy u jednotlivých chráněných živočichů zabýval vlivem záměru ve všech fázích záměru, tedy v období přípravy záměru, jeho výstavby i provozu. Z hodnocení pak vyplývá, že vliv záměru na jednotlivé druhy ve fázi provozu záměru bude sice malý, ovšem nelze jej absolutně vyloučit. Proto soud shledal závěr správních orgánů, že se výjimka vztahuje i na fázi provozu záměru na dobu neurčitou za dostatečně odůvodněný.
21. Ke skokanu skřehotavému a dalším zvláště chráněným druhům plazů prvostupňový orgán rovněž na str. 7 uvedl, že: *„se jedná o druhy přizpůsobivé, které nebudou významně ovlivněny, velikost populace v prostoru jezera je u skokana odhadována na 1 – 10 jedinců u ostatních 11 – 100 jedinců (dle původních dat). Uvedení obojživelníků se nacházejí běžně v okolí lidských staveb, budou negativně ovlivněni fází odstranění porostu a výstavby, kdy může docházet k přímému rušení jedinců v blízkosti přístaviště při terénních zásazích v litorální zóně, či v jejich individuální neúmyslné likvidaci...“* Z citace je zřejmé, že celková populace skokana skřehotavého dosahuje v prostoru celého jezera 1 až 10 jedinců, přičemž předmětná stavba je situována pouze do jednoho poměrně malého místa ve vztahu k rozloze celého jezera. Je tedy prakticky vyloučeno, aby prováděním předmětné stavby či jejím užíváním došlo k vyhubení celé populace skokana skřehotavého či dalších zvláště chráněných druhů plazů nacházejících se v prostoru jezera.
22. Obdobnou nepřezkoumatelnost žalobce namítal i k výjimkám vztahujícím se k druhům chráněným evropským právem jako je např. chrástal vodní. Soud uvádí, že prvostupňový orgán na str. 5 prvostupňového rozhodnutí k chrástalovi vodnímu uvedl: *„druh byl sledován v litorálních zónách nádrže Milada, nemá specifickou vazbu na prostor záměru“.* Žalovaný se pak otázkou vlivu záměru na ptáky chráněné evropským právem souhrnně zabýval zejména na straně 6 prvostupňového rozhodnutí, kde je uvedeno: *„Ptáci budou ovlivněni zejména ve fázi odstraňování porostů, to může znamenat zásah do funkčního biotopu a lokální omezení reprodukční a trofické nabídky, což pro ně může znamenat dočasné opuštění lokality, toto lze eliminovat načasováním prací v mimovegetačním období (čemuž odpovídá podmínka č. 1 uvedená v prvostupňovém rozhodnutí, kde je stanoveno, že práce spojené se zásahem do biotopu budou provedeny mimo hnízdní období ptáků od 15. 3. – 31. 8. – poznámka soudu). Ve fázi výstavby může docházet k rušení ptáků, ptáci tak budou ovlivněni na relativně krátkou dobu, toto lze navíc eliminovat realizací stavební činnosti mimo období rozmnožování. Zásah do příbřežních rákosových porostů v prostoru přístaviště je omezen na výstavbu přístupových chodníků, k jednotlivým plovoucím segmentům. Ve fázi provozu již bude v místě dostatek možností a vhodných podmínek pro existenci druhů, v celkovém pohledu místní populace ovlivněny nebudou a dopady na jedince budou při dodržení ochranných opatření zanedbatelné, fáze provozu bude reprezentována sukcesí a nebude znamenat pro ptáky žádnou zátěž, provoz nebude přinášet žádné zvýšené hlukové ani vibrační zatížení oproti běžné hladině pozadí. Omezení fauny bude záležet na frekvenci používání přístaviště (omezeno podmínkou č. 5 rozhodnutí, kde je uvedeno, že přístav nebude využíván veřejností k plavbě v období od 15. 3. do 31. 5. – poznámka soudu). Biotopy jednotlivých druhů ptáků*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

budou dotčeny záměrem vesměs pouze okrajově, takže zakázaná činnost při výstavbě a provozu areálu může spočívat především v rušení jednotlivých hnízdicích párů nebo nahodile se vyskytnuvších jedinců. Jedná se o převážně druhy vázané na vodní prostředí, doprovodné porosty, vlhčí louky a na mokřadní biotopy. U ptáků tak dojde k dočasnému omezení části biotopu, dlouhodobé rušení záměrem je málo významné. Výsadbou rákosu a vytvořením náhradních biotopů v předchozích letech došlo již k podpoře hnízdění druhů v oblasti. Krajský úřad proto dospěl k závěru, že jednotlivé druhy ptáků vesměs nemohou být záměrem ovlivněny na úrovni místní populace a hnízdní a pobytové příležitosti pro uvedené druhy ptáků, využívající rákosiny k hnízdění, při realizaci již provedených náhradních opatření v daném území nepochybně zůstanou zachovány. Obdobně okolní prostředí (křoviny a otevřené luční plochy či zamokřené louky se stromy) využívané ostatními lučními ptačími druhy nebudou záměrem zásadně negativně dotčeny. Ptáci využívající po dobu výstavby zasažené porosty mají možnost přesídlení na jiné vhodné v okolí. Vliv záměru lze celkově považovat za únosný, bez významně negativních dopadů na populace.“

23. Z výše uvedeného dle soudu vyplývá, že se správní orgán dostatečně zabýval otázkou zásahu předmětného záměru ve vztahu k druhům chráněným evropským právem, a to s přihlédnutím ke všem fázím realizace záměru. Správní orgán dospěl k závěru, že vliv záměru na tyto druhy bude únosný a bez zásadních negativních dopadů na populaci a není nutné přijímat konkrétní ochranná opatření. Současně však dospěl k závěru, že nelze absolutně vyloučit určitý vliv záměru na uvedené druhy, a to ani ve fázi provozu záměru, a proto přistoupil k povolení výjimky. Na základě uvedených skutečností soud dospěl k závěru, že úvahy prvostupňového orgánu jsou přezkoumatelné a dostatečně odůvodněné. Námitku žalobce tedy soud shledal nedůvodnou, a to včetně povolení výjimky na dobu provozu záměru, tedy na dobu neurčitou.
24. Podle § 56 odst. 1 ZOPK platí, že výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. V pochybnostech o škodlivosti zamýšleného zásahu lze požádat o poskytnutí předběžné informace podle správního řádu.
25. Podle § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK platí, že výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí.
26. Následně se soud věnoval námitce, že nebyl splněn zákonný požadavek neexistence jiného uspokojivého řešení, přičemž správní orgány se jiným uspokojivým řešením ve vztahu k veřejným zájmům ani nezabývaly, a proto je napadené rozhodnutí v tomto ohledu dle žalobce nepřezkoumatelné. Žalobce dále namítal, že správní orgány rezignovaly na posouzení jiného uspokojivého řešení a nekriticky přejaly tvrzení žadatele, který se neexistenci jiného uspokojivého řešení ve vztahu k veřejným zájmům nevěnoval. Soud nejprve k této námitce poukazuje na skutečnost, že obsah směrnice byl do českého právního řádu transponován v rámci ZOPK. Tudíž požadavky na ochranu zvláště Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

chráněných druhů živočichů a rostlin, jejichž nenaplnění žalobce spatřoval v rozhodovací činnosti správních orgánů, vyplývají pro správní orgány přímo ze ZOPK, a nikoliv ze směrnice. Ostatně směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie nemají bez dalšího přímý účinek. K metodice soud toliko uvádí, že se jedná o tzv. sekundární pramen práva, tedy pramen práva nezávazné a doporučující povahy, a proto soud podle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl jako důkaz žalobcem přiložený dokument předmětné metodiky anglického znění. Pro posuzovanou věc je za situace, kdy dle soudu byla předmětná směrnice řádně implementována do vnitrostátního práva (což žalobce nerozporuje), stěžejním pramenem práva především § 56 ZOPK, jenž závazně stanovuje podmínky pro udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

27. Soud konstatuje, že otázkou neexistence jiného uspokojivého řešení ve vztahu k převažujícímu veřejnému zájmu nad zájmem na ochraně některých zvláště chráněných druhů se prvostupňový orgán zabýval především na str. 9 a 10 prvostupňového rozhodnutí pod bodem V. Prvostupňový orgán mj. uvedl, že předmětný veřejný zájem spatřuje v sociálním, ekonomickém a turistickém rozvoji regionu, který vyvíjí snahu o svou resocializaci a revitalizaci, aby zahladil následky povrchové těžby v oblasti. Rovněž konstatoval, že daný veřejný zájem je v souladu s koncepčními i územně plánovacími dokumenty státu, kraje i dotčených měst Ústí nad Labem a Chabařovice. K tomuto soud poukazuje na závěr Nejvyššího správního soudu učiněný v rozsudku ze dne 13. 1. 2017, č. j. 2 As 207/2016-46, v odst. 18, a to: „*Co je takovým veřejným zájmem, lze v praxi vysledovat zejména z politických a zákonodárných aktů legitimních orgánů, z politického diskursu, veřejného diskursu k nejružnějšímu odborným otázkám aj.*“ Žalobce tedy neměl pravdu, pokud tvrdil, že skutečnost, že se správní orgány omezily pouze na odkaz na soulad stavby s koncepčními i územně plánovacími dokumenty. Z uvedeného tedy vyplývá, že veřejným zájmem na stavbě je zejména sociální, ekonomický a turistický rozvoj regionu, který současně směřuje k resocializaci a rekultivaci oblasti postižené povrchovou těžbou. V tomto směru tedy nemohlo být považováno za jiné řešení umístění přístaviště pouze pro loď integrovaného záchranného systému, jak navrhoval žalobce, neboť jednou ze stěžejních funkcí záměru měla být také funkce rekreační a turistická.
28. Existencí jiného uspokojivého řešení deklarovaného veřejného zájmu se prvostupňový orgán zabýval na str. 9, kde podrobně popsal, proč bylo vybrané místo pro předmětnou stavbu (přístaviště) nejvhodnější z hlediska terénu, převládajících větrů, působení vln a stávajících protiaabrazních opatření. Rovněž uvedl, že umístění předmětné stavby v jiné části jezera by vyžadovalo rozsáhlejší terénní úpravy a znamenalo by i zásah do těsníci stěny dna jezera. Prvostupňový orgán tedy dovodil, že pro daný záměr v zamýšleném rozsahu, neexistuje z hlediska umístění v dané lokalitě, jiné přijatelné řešení. Oproti předchozímu rozhodnutí se však správní orgán neomezil pouze na posouzení vhodnosti zvoleného místa pro daný záměr, ale připojil i argumentaci, proč by umístění stavby v jiné části jezera bylo prakticky neproveditelné. Uvedenou otázkou se prvostupňový orgán zabýval i v rámci vypořádání námitek účastníků řízení na str. 11 a 12 prvostupňového rozhodnutí, přičemž v rámci této námítky nebyly navrhovány žádné konkrétní alternativy, ale byl vznesen toliko požadavek na prozkoumání alternativních řešení záměru s ohledem na umístění v jiné části jezera a ve smyslu zmenšení rozsahu záměru. K námitce stran změny umístění záměru v jiné části jezera se správní orgán vyjádřil dostatečně, jak uvedl soud výše, a ke zmenšení rozsahu záměru se rovněž vyjádřil, a to tak že u přístaviště došlo oproti původnímu plánu k redukci počtu přístupových chodníků a přístupových mol a k vysunutí přístavního mola o jeden plovoucí segment dál od příbřežní partie. Z uvedeného tedy vyplývá, že již posuzovaný záměr byl omezenou variantou původního Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zamýšleného řešení. Správní orgány se tedy podle názoru soudu dostatečným a přesvědčivým způsobem vypořádaly s podmínkou neexistence jiného uspokojivého řešení. Zároveň soud k žalobní námitce dodává, že není chybou, pokud podkladem pro výše popsané závěry byl biologický průzkum a hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny ze dne 22. 1. 2020, jelikož tento podklad pro žadatele zpracovala osoba s potřebnou autorizací ve smyslu § 45i odst. 3 a § 67 odst. 1 ZOPK. Nejedná se tedy o dokument, který by si žadatel mohl svévolně upravit pro potřeby svých zájmů, jak implikuje žalobní námitka.

29. Dále se soud zabýval námitkou, že veřejný zájem na realizaci záměru nebyl určen ani individualizován. Žalobce tvrdil, že nebyly blíže specifikovány rozvojové cíle, které by měly tvořit veřejný zájem v této věci, ani konkrétní části strategických dokumentů, ze kterých vyplývají, a proto je napadené rozhodnutí v tomto ohledu nepřezkoumatelné. Individualizován nebyl dle žalobce ani veřejný zájem na ochraně zvláště chráněných druhů a zároveň chybí posouzení, zda existují jiné veřejné zájmy na nerealizaci stavebního záměru. Tudíž nemohlo dle žalobce proběhnout vzájemné poměrování veřejného zájmu na realizaci záměru a veřejného zájmu na ochraně zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.
30. K první části námitky soud uvádí, že prvostupňový orgán na str. 9 prvostupňového rozhodnutí individualizoval veřejný zájem na realizaci záměru následovně: *„Krajský úřad se přiklonil k závěru, že i přes komerční charakter záměru existuje souběh veřejného zájmu na jeho realizaci, neboť záměr přispívá k naplnění rozvojových cílů, vymezených pro příslušný region Politikou územního rozvoje České republiky, schválenou usnesením vlády, Zásad zemního rozvoje Ústeckého kraje a územně plánovací dokumentace měst Ústí nad Labem a Chabařovice. Území je součástí rozvojové oblasti OB6, kde je stanoveno vytvářet propojující polyfunkční krajinu zahrnující příměstskou rekreační oblast, obsahující rekultivaci a revitalizaci prostoru bývalého lomu Chabařovice.“* Dále na je str. 12 prvostupňového rozhodnutí uvedeno: *„Veřejný zájem na realizaci záměru nevyplývá z toho, že záměr je v souladu s platnými a více či méně závaznými koncepty územního rozvoje, nýbrž ze skutečnosti, že jeho realizace objektivně přispěje k uskutečnění těmito dokumenty deklarovaných rozvojových cílů, jako je dokončení revitalizace území po těžbě uhlí a znovuoživení oblasti a zvýšení rekreačního potenciálu oblasti v těžbou postiženém regionu. Jedná se o jednu z klíčových rozvojových oblastí a je ve veřejném zájmu, aby tento region získal příležitost pro sociální, ekonomický a turistický rozvoj.“* Realizací záměru tedy bude naplňován veřejný zájem a rozvojové cíle na výstavbě rekreační infrastruktury a revitalizaci dotčeného regionu. Z citace jsou rovněž zřejmé i dokumenty, z nichž rozvojové cíle, a tedy i veřejný zájem, vyplývají – Politika územního rozvoje České republiky, Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje. Soud dodává, že prvostupňový orgán sice ve svém rozhodnutí nespecifikoval konkrétní části uvedených dokumentů, z nichž rozvojové cíle, a tedy i veřejný zájem, vyplývají. Nicméně tento nedostatek je naprosto irelevantní za situace, kdy žalobce nezpochybňuje obsah těchto dokumentů. Z prvostupňového rozhodnutí jako celku jednoznačně vyplývá, že veřejným zájmem na realizaci daného záměru je zájem na revitalizaci území po těžbě uhlí a znovuoživení oblasti prostřednictvím zvýšení rekreačního potenciálu oblasti postižené povrchovou těžbou. Takto definovaný veřejný zájem považuje soud za zcela určitý a legitimní. Tento veřejný zájem mohl být poměřen se zájmem na ochraně zvláště chráněných druhů živočichů.
31. Soud dále konstatuje, že veřejný záměr na ochraně zvláště chráněných druhů živočichů byl individualizován na str. 5 a násl. prvostupňového rozhodnutí, kde prvostupňový orgán

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

uvedl konkrétní zvláště chráněné druhy živočichů, které mohly být realizací záměru potenciálně dotčeny, u nichž následně podrobně rozvedl, jaký vliv na jejich existenci v daném biotopu bude realizace záměru mít. Dále soud sděluje, že pokud v prvostupňovém rozhodnutí není uveden žádný další veřejný zájem na nerealizaci záměru, je to patrně z toho důvodu, že žádný takový další veřejný zájem prvostupňový orgán v dané věci neshledal.

32. K vzájemnému poměřování veřejných zájmů na realizaci záměru a na ochraně zvláště chráněných druhů živočichů se prvostupňový orgán vyjádřil na str. 10 prvostupňového rozhodnutí, kde uvedl: *„Ze všech výše uvedených podkladů o výskytu dotčených druhů v zájmovém území vyplývá, že naplnění veřejného zájmu na ekonomickém rozvoji lokality prostřednictvím realizace záměru a při splnění vhodných zmírňujících opatření nijak významně neohrožuje dlouhodobé naplňování veřejného zájmu na ochraně dotčených druhů. Za těchto okolností dospěl krajský úřad k závěru, že veřejný zájem na realizaci záměru v daném případě převažuje.“* Je tedy patrné, že prvostupňový orgán provedl úvahu poměřování kolidujících veřejných zájmů, přičemž došel k závěru, že v projednávané věci převažuje veřejný zájem na realizaci záměru. Soud tedy neshledal výše uvedené žalobní námitky týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za důvodné, neboť prvostupňový orgán rozporované části rozhodnutí řádně odůvodnil, přičemž nelze zaměňovat nesouhlas žalobce s odůvodněním rozhodnutí za jeho nepřezkoumatelnost, ať už v podobě nedostatku důvodů nebo nesrozumitelnosti.
33. Dále se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností úvahy stran legitimního očekávání žadatele, když prvostupňový orgán zahrnul do své úvahy legitimní očekávání žadatele, které dle žalobce nevzniklo. Prvostupňový orgán dle žalobce žádným způsobem nevysvětlil, jak by předchozí správní rozhodnutí v této věci zrušené soudem mělo zakládat legitimní očekávání žadatele. Dále žalobce trval na tom, že skutečnost, že žadatel kdysi získal již neplatnou výjimku pro realizaci záměru v jiném rozsahu nemůže zakládat legitimní očekávání v novém řízení o jiném záměru. K této námitce soud konstatuje, že je pravdou, že úvaha prvostupňového orgánu na str. 10 v druhém odstavci prvostupňového rozhodnutí o legitimním očekávání žadatele ve vztahu k deklarování veřejného zájmu v projednávané věci na realizování záměru převažujícího nad veřejným zájmem na ochraně některých zvláště chráněných druhů je nesprávná, neboť veřejný zájem musí být stanoven pro danou věc s ohledem na skutkové okolnosti posuzovaného případu, a to bez ohledu na deklarování veřejného zájmu v předcházejících obdobných věcech. Nicméně uvedená vada nic nemění na skutečnosti, že prvostupňový orgán na str. 9 a 12 prvostupňového rozhodnutí dostatečně odůvodnil stanovení veřejného zájmu na realizování záměru převažujícího nad veřejným zájmem na ochraně některých zvláště chráněných druhů. Ačkoliv byla úvaha prvostupňového orgánu stran legitimního očekávání žadatele mylná, nepovažuje soud tuto skutečnost za vadu, která by mohla být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, neboť nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Prvostupňový orgán, jak již bylo uvedeno výše, dostatečně definoval veřejný zájem na realizaci daného záměru a řádně tento veřejný zájem poměřil se zájmem na ochraně zvláště chráněných živočichů.
34. Žalobu soud vyhodnotil v rámci uplatněných žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

36. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jim náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 30. ledna 2023

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.